

Megjelen minden második napon
kedd, csütörtök és szombat este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoralja-Ujhely, főtér 9. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Apró hirdetéseknek minden garmond szó
4 fill., vastagabb betűkkel 8 fill.

Nyilttérben minden garmond sor 30 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

ifj. Meczner Gyula
főszerkesztő.

dr. Molnár János
felelős szerkesztő.

dr. Perényi József
főmunkatárs.

Előfizetési ára:

Egész évre 12 korona, félévre 6 kor,
negyedévre 3 kor.

— Egyes szám ára 8 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petit betűnél nagyobb, avagy disz-
betűkkel, vagy kerettel ellátott hirdetések
termérték szerint egy négyszög centium
után 6 fill. — Állandó hirdetéseknek ár
kedvezmény.

A hadsereg egysége.

— márc. 9.

„Egy öreg katona“ tanulmányát tartalmazza egy kis füzet, amelyet a mai postával küldtek be hozzánk. A címe: „Az osztrák-magyar hadsereg egysége“. Nem politikai, hanem katonai szakszempontról fejtegeti az „öreg katona“, hogy a hadsereg egységének a megbontása veszedelmeket idézne fel.

A kis füzet tartalmát alábbiakban két cikkben kivonatolva adjuk közre azon aktualitás révén, melylyel most a katonai kérdések a politikai viszonyok alakulatainál fogva bírnak, habár azok sok tekintetben nem egyeznek nézeteinkkel.

I.

Három év óta szerepel az égető napi kérdések közt haderőnk általánosan elodázhatatlannak elismert erősitésének és a jórészt elavult véderőtörvény ezzel összefüggő revíziójának ügye.

Az elmúlt nyáron már úgy látszott, hogy a szenvedélyes politikai viták viharos hullámverése elcsendesedik és így meg lehet valósítani a reformot biztosító munkát. De a politika barometruma újra „vihart“ jelez és érezzük, hogy ez a vihar a közelebbi jövőben a tárgyilagos érvek intő szavát tul fogja harsogni.

Mennyire igaz volt a hadügyminiszternek, amikor azt a kérdést vetette fel, hogy miképp is lehetne a véderő intézményeinek tárgyilagos, józan méltatásáról szó, mert a jövőbeli háborúk elemi ereje már csak olyan utakat fog választani, amelyek a lét vagy nem lét kérdése dől

el és a véderő intézményeinek akkor megnyilvánuló értékéért mindazon tényezőket fogja a felelősség terhelni, melyek hivatva voltak arra befolyást gyakorolni. Tehát nemcsak a hadügyminiszternek, a parlamenteknek és a politikai pártoknak is számot kell érő adniok annak idején a történelem ítélőszéke előtt.

Helyes volna-e, ha a miniszter kijelentései, melyek az újságok akkori híradása szerint mindenesetre hatottak, újra feledésbe jutnának? Nem jelölte-e meg a miniszter lojálisan a határt, amelyen belül a nemzeti és politikai természetű kívánságok figyelembe vehetők anélkül, hogy a hadsereg ereje alappában meggingjon? Sajnos, mindez — úgy látszik — hiábavaló fáradozás volt! Legyen tehát szabad a kérdés tisztázásához egy másik öreg katonának is néhány adalékkal hozzájárulni.

Minket e kis munkánkban — írja a szerző — az itt vázolt vést-hozó eljárás által felidézett veszedelmek megismerése, az izzó hazaszereget és nem kis mértékben a feletti fájdalomunk vezérel, hogy azt a művet fenyegeti a végromlás, amelyet a nemzet egykori vezérei a nemzet biztos és békés fejlődésének és a közös védelem erejének összhangba hozatalára alkottak.

A hadviselés ugyanis kétségtelesen valamennyi az emberi nemre nehezülő feladat közt a legnehezebb és amennyiben minden munka sikere első sorban a végrehajtására szolgáló szervezettől függ, az utóbbinak értéke pedig attól függ, hogy mennyire enyészeti el vagy csökkenti a surlódást, ennél fogva ennek a természeti törvénynek épen a hadviselésben kell a legnagyobb jelentőséget tulajdonítanunk. Epen ezért a hadügyi intézmények és berendezések egyszerűsége és egysége volta, mindannak egy-

szerősége és egységes szervezete, a minnek befolyása van a hadászati események tervezésére és végrehajtására, sőt bizonyos irányokban a vezető és intéző személyek szokásban meggyökerezett egységes felfogása is: hadi sikerek kivívásának alapfeltétele.

Az emberi intézmények bármely más terén nem jut olyan döntő szerep a siker biztosításában az egységes szervezethez, mint a hadügyben.

Nem igazolja-e újabbán a legvilágosabban a fenti állítást az orosz-japán háború? Pedig ennek tanulságait nem történelmi könyvekből merítjük, ahol esetleg célszerűsége színeztek, hanem ugyszólván „élő kép“ gyanánt játszódik le a kortársak szeméi előtt, mely benyomást gyakorolva mindazok szívére és elméjére, akik látni és hallani tudnak és akarnak is.

Ha ennek egységes szervezeti államokra nézve is nagy a jelentősége, mennyivel fontosabb olyan két államra nézve, melyek egymással csak pragmatikus kapcsolatban állanak és ez alapon vannak közös védelemre kötelezve.

Midőn a hatvanas években a monarchia államjogi alakulásának kérdése volt napirenden, valóban tartani lehetett attól, hogy az eredményes közös védelem alapfeltételeit bolygatják meg. De ezt a veszélyt elhárította az uralkodónak és azoknak az igazi államférfiaknak a bölcsesége, akik a mérvadó tényleges viszonyok megismerése és méltatása elöl nem zárkóztak el, hanem ezt összhangba hozták a történelmi fejlődéssel és a hazának ebből folyó jövőbeli boldogulásával.

Igy jött létre a monarchia új államjogi alakulásáról szóló alaptörvény, az 1867-ik évi XII. törvények, mely szerint: „a practica sanetiának, mint kölesönösen elismert jogalapnak, elveiből kiindulva, gondoskodnak oly-

rányi a mi értelmünk: egyetlen egy okot sem vagyunk képesek megérteni, sőt — ami még nagyobb bizonyítás az ember gyarlóságának — némely megszokott tüneménynek az okát még nem is keressük.

Állításom helyességének bizonyítására szolgáljon a következő:

A kutató emberi elme a veleszületett tudásvágytól ösztökélve ös-
idők óta keresve keresi a létesülés titkát, ellenben a kimulás, a halál előtte olyan szükségszerű természetes valami, hogy annak okával nem is foglalkozott. Pedig szerintem a halál sokkal esodálatosabb, sokkal érthetlenebb és megmagyarázhatatlanabb tüneménye a természetnek, mint a létesülés, a megszületés. És valóban emerről már sikerült egy bizonyos határig lehozni a fátvolyt úgy, hogy a plasma titkait kivéve, már tisztán láthatjuk a létesülés folyamatát és minden túlzás nélkül mondhatjuk, hogy látjuk a füvet nőni, sőt ha halálási érzékünknek olyan hatalmason erősítő eszközei volnának, mint a milyeneket a látási érzékünk számára feltaláltak: hallanák is a füvet nőni.

Ismerjük azokat a fizikai és ke-miai törvényeket, melyeknek szerinte a létesülés és fejlődésnek vaskövetkezetességgel meg kell történnie, de mi az oka a halálnak? Igen, azt mondják: muló lények, okvetlenül el kell pusztulniok. De melyik természeti törvénynek fogva mulók.

módokól, melyeknél fogva mind Magyarország és társországainak a practica saneti által is biztosított közjogi és belkormányzati önállósága, mind a birodalom biztosságának és együttmaradásának életfeltételei sér-tetlenül megóvassanak.

Felmerül az a kérdés is, hogy meg lehet-e óvni a monarchia sértetlen fennmaradását és létfeltételeit a gazdasági és politikai külképviselet megfelelő egysége és a közös védelem céljaira szolgáló erőkiejtés egységes szervezete nélkül?

Komoly politikus, aki a multak tanulságainak megszülvélésére és a mai világhelyzet mérlegelésére törek-szik, erre a kérdésre mást, mint tagadó választ nem adhat. És valóban nem a körül kerekedtek az éles nézeteltérések, hogy maga az egységes szervezés elve helyes-e vagy sem. Csakis azt vitatják, hogy mit tekint-sünk az egységes szervezet kellő, cél-irányos, a viszonyokhoz mért módjának és mértékének.

A felelet itt is egyszerű: azt kell célirányosnak és a viszonyokhoz mért-nek tekintenünk, ami szakszempontról helyes. Mert ettől függ a monarchia tényleges — mint arra rámutat-tunk — nem önkényes hatalmi állása és idegen államoknak erről való véle-kedése, valamint annak lehetősége, hogy érdekeinket fegyverrel vagy bé-kés uton céltudatosan és erőteljesen védelmezessük.

Ezzel már 1867-ben tisztába jöt-tek. Ma már új és jobb módzatok keresése hiábavaló fáradság.

Ennek az állításnak az igazolá-sára csak arra a kérdésre kell hatá-rozott feleletet adni, hogy — figyel-jünk erre — lényegében mit értettek az 1867-ik évi törvényekkel, vagyis, hogy miért formulázták az e törvény-ben foglalt módzatokat úgy és nem másképp?

Mennél tökéletesebb, mennél bá-mulatosabb a szerves lények szerke-zete, önműködő és önönmagát meg-újító gépezete: ez a valódi perpetuum mobile — annál érthetlenebb, annál rejtélyesebb a halál, annál neheze-ben foghatjuk fel a kimulásnak elke-rülhetetlen voltát.

Hiszem nem beszéllek olyan ese-tekről, hol külső erőszak, betegség vagy valamely életfeltétel hiánya akasztja meg az egyén létezését. Hisz ezek nem képezik a halálnak általá-nos okát, mert ha az volna, akkor szükségképen olyan esetek is fordul-nának elő, midőn a nevezett véletlen-ségek elmaradnak és az illető egyén örökké élne. És miért nem? Hiszen ugyanazok az életfeltételek, ugyan-azok a szervek, melyek tegnap vol-tak és hibátlanul és gyönyörű össz-hanggal működtek a lényben, bősé-ges életerőt fejlesztvén, mondom, azok az életfeltételek és szervek ma is mind meg vannak s mégis beáll a ha-nyatlás, az életerő csökkenése, a szer-veknél lassabb tempóban való mű-ködése és az így tart lassan, foko-zódva egészen a halál beállításáig.

Mi hozta létre ezt a nagy válto-zást? Ezt a váltakozást mátló hóna-pig? Mert minden egyénnél van szük-ségképen egy olyan időpont, midőn ez a változás minden átmenet nélkül beáll.

(Vége köv.)

A ZEMPLÉN TÁRCÁJA.

Ég és föld között.

A „Zemplén“ számára írta: Wiener József.

Ismeretes Shakspeare azon mon-dása, hogy sok van az ég és föld kö-zött, amiről nekünk sejtelmünk sin-cesen.

Ezeket a szavakat úgy látszik saját megnyugtására írta le.

Az a nagy költő és kiváló elme ugyanis sokszor szemrehányásokkal illethette önönmagát, hogy nem tu-dott szabadulni sok olyan gondolattal való foglalkozástól, sok olyan lehetősé-g feletti elmélkedéstől, melyeket a tudomány a babona országába szám-üzött, holott némelyiknek a vallás is adott polgárjogot.

Olykor avval vigasztalhatta és nyugtathatta meg magát, hogy a ma-gát büszkén tudományának nevező emberi tákolmány még nagyon is fo-gyatékos és korlátolt mű és hogy sok van az ég és föld között, amiről a tudomány teremtoinek fogalma sincs.

Es valószínű, hogy sok kiváló ember előtte és utána, tévelyegve a tudomány, vallás és babona mesgyén juthatott ugyanazon eredményhez, ha nem is örökitették meg szálló igévé vált mondással.

Mert nagyon keskeny és megis-merhetlen a határ nemcsak a vallás és a babona közt is.

Vajjon tudomány-e vagy babona, hogy a vasnak legparányibb részecs-kéi folytonosan örületes sebességű mozgásban vannak, hogy ezek a ré-szecekek egymást taszítják és mégis úgy összetartoznak, hogy két ökor sem képes őket elválasztani. Vajjon tudományosan fegyelmezett eszü, vagy babonás az az ember, ki elhiszi, hogy lehetséges, miszerint az arany és a kása végelemben ugyanazon anyag-ból állanak és csak az atomok egy-máshoz való különféle állásuk és helyzetük hozza létre a számtalan, különfélével különbözőbb testeket a mindenségben. Régente az alchimia tette magáévá ezt az eszmét, most már a tudomány sem idegenkedik tőle.

Vajjon a tudomány, vagy a ba-bona birodalmához tartozik az éther, mely az egész mindenséget betölti, melyre semmiféle test vonzást nem gyakorol, tehát végtelen és súlytalan és melynek örületes, minden képe-zetet felülmuló sebességű rezgései a fénynek, a melegségnek és mai na-pon még az elektromosságnek is a forrása. De minek folytatni, hiszen a tudomány minden ága tele van a esodálatosnál esodálatosabb tünemé-nyekkel, melyeknél még a valpurgis éj boszorkányságai sem esodálatosab-bak.

Es ha keresni kezdjük ezen tüneményeknek okait, megdöbbenve látjuk, milyen korlátolt, milyen pa-

Ezt a feleletet pedig határozottan és világosan megtaláljuk néhai Andrassy Gyula gróf egy beszédében. Ennél a széles látókörű, forró hazaszeretettől áthatott, providenciális államférfiúnál jobb koronatanut nem idézhetnénk.

Andrassy gróf a magyar főrendiház bizottságában 1889. április 5-én mondott beszédében különösen hangsúlyozta, hogy azokat a férfiakat, akik 1867-ben a kiegyezési tárgyalásokat vezették, nem az a szándék vezérelte, hogy a Magyarország, a korona és a másik állam közt rendezetlenül maradt kérdéseket ideiglenesen szabályozzák. A szándékuk ellenkezőleg az volt, hogy azokat a kérdéseket egyszersmindenkora intézzék el, úgy hogy az egyszer megállapított államjogi viszony számtalan nemzedéken át se kétely, se újabb tárgyalások tárgyát ne képezze. Azért nem vettek be a kiegyezésbe semmiféle félrendszabályt, vagy olyan intézkedést, mely a vizsály csiráját rejthette volna magában.

Ha azok a férfiak azt hitték volna, hogy önálló hadsereg nélkül önálló magyar állam nem állhat fenn, vagy hogy Magyarország és a monarchia érdekeinek az a hadsereg felel meg leginkább, nem ajánlották volna a közös védelmeket azt a rendszert, a melyet a törvényhozás elfogadott, hanem leginkább megkísérelték volna azt, hogy a magyar hadsereg létesítését előkészítsék.

Andrassy gróf azoknak, akik az önálló magyar hadsereget azzal az indoklással követelték, hogy Magyarországnak korábban is volt önálló hadserege, a megváltozott viszonyokra való utalással felelt. „Abban az időben — mondta Andrassy — a mikor Magyarországnak önálló hadserege volt, ha az ország határain belül vagy a határokon tudunk kellő haderőt kiállítani idegen sereg benyomulásának megakadályozására: ma, a vasutak, gőzhajók és az előzetesen szervezett mozgósítás korában új és sokkal nagyobb feladatok előtt állunk és — kevés kivétellel — egy állam sem védekezhetik a sikeres reményével kizárólag saját határain belül. A védelemnek, a békének, az állami önállóságnak a feltételeit már nem találhatjuk meg az állam határain belül. Messze a határokon túl, már a távolban kell azokat oltalmazni és megvédeni és csak onnan lehet biztosítani. A mai viszonyok közt bármely állam saját békéjét is csak olyan mértékben tudja biztosítani, amennyiben az európai béke biztosítására és az európai egység fenntartására befolyást tud gyakorolni. . . Ha ez a mai viszonyok közt általában áll minden államra nézve, fokozottan áll fenn a monarchia két állama tekintetében mert ezek egyike sem tudja a saját területéről akár csak saját határait is megvédeni. Magyarországot a legtöbb esetben csak az osztrák tartományok területéről, Ausztriát pedig csak Szent István koronájának területéről lehet sikeresen megvédeni. Aki Erdélyt uralta, az már a vasutak korszaka előtt is uralta Magyarországot az osztrák határig, ahonnan Bécsig, sőt még messzebbre is nyomulhatott elő. Aki Magyarországot észak felől közeledő ellenség ellen akarja megvédeni, — nem is szólva a támadásról, ami pedig a védekezés legeredményesebb módja — annak ezt a Kárpátokon túlról, tehát osztrák földről, kell végrehajtani. Nyugatról jövő támadás ellen Magyarországot épp úgy, mint a monarchia másik államának területét csak a tiroli hegyeknél vagy a cseh hegysorosoknál lehet célszerűen megvédeni. Ha az ellenséget ezeken a pontokon nem sikerül megállítani, feltarthatatlanul nyomulhat elő a kettős monarchia bármely pontja felé. — Tovább is lehetne fűzni ezeket a példákat, de felesleges, mert az eddigiek is eléggé igazolják, hogy a monarchia két államát csak együttesen lehet megvédeni még a határokon belül is. De a belső védekezés,

mint már említettük, manapság elégtelen. A védelemre szoruló érdekkör olyan nagy, hogy egy Magyarországnál nagyobb államszervezet erejét is messzire túlhaladja. Ennek a megvédésére a mai viszonyok közepezt csak egy politikai és katonai nagyhatalom képes. Erre egymagában sem Magyarország, sem Ausztriának nincs elegendő ereje. Csak ketten együtt képesek e feladat teljesítésére. Ez a kettős monarchia európai missziója, mely nélkül sem az osztrák, sem a magyar népek elismert létjoga nem lenne.”

Már az itt előadott érvek elhangzása idején az osztrák és a magyar hadsereg teljes önállóságának a hívei épügy, mint ma, azzal érveltek, hogy a monarchia mindkét állama ne foglalkozzék egyébbel, mint saját ügyeivel, ne játssza a nagyhatalom szerepét, engedje át a dicsőséget a gazdagabb nemzeteknek, a melyeknek erre a célra is van elég pénzüke.

Milyen olesó jelszó! Milyen áldatlan tévedés!

Már Andrassy gróf a legnagyobb tévedésnek nyilvánította azt a felfogást, mintha a nagyhatalmi állás az uralkodók közti pusztá rangkérdés volna, a melynél csak a dinasztiák hiúsága van érdekelve, míg a nemzetekre csak teherként nehezedik.

Andrassy grófnak ehhez az elvitathatlan állításához hozzátehetnők azt is, hogy újabb és legújabb időben a viszonyok teljesen megváltoztak, a mennyiben ma inkább kell egyes nemzetek mint egyes uralkodók hiúsága ellen állást foglalni. Ma az önálló hadsereg létesítésére irányuló törekvés is inkább a hiúságból fakad, mintsem valamely mellőzhetlennek elismert szükségéből.

Valóban alaposan meg kellene fontolni, hogy ennek a hiúságnak a kielégítése ér-e annyit, hogy érte azokat a veszélyeket az nyakunkba vegyük, amelyeket a felidézhet és ezzel a monarchia fennállását veszélyeztetheti.

A monarchia nagyhatalmi állásáról, mely már a földrajzi helyzetből folyik, lemondani nem szabad. Ez saját értékünknek olyan végzetes esőkenését jelentené, melynek káros visszahatását különösen anyagi és nemzetgazdasági téren éreznők. A monarchia teljes szétzúllásával lenne ez egyértelmű és Szerbia, Bulgária, Románia színvonala süllyedne a monarchia. Már ma is tisztában lehetünk azzal, hogy ez különösen nemzetgazdasági szempontból mit jelentene. A monarchia gyengesége minden nemzetközi szerződésben kifejezésre jutna, a vámsorompók nyomasztó hatását terményeink mindenütt fokozottan éreznék meg, külföldi piacaink száma esőkkenne, és nem lenne elég erőnk és tekintélyünk, hogy piacainkat a külföldi készítmények beözönlése ellen megvédjük. Nem is szólunk most azokról az erkölcsi veszteségekről, melyeket más hatalmakkal való elkerülhetetlen ellentétet esetén szenvednénk el, bár kétséges, hogy épen ezeket nyugodtan tűrhetté-e el Magyarország élesen kifejlődött önérzete.

(Vége köv.)

— márc. 9.

Peticiók tárgyalása a Kurián. A Kuriá f. hó 7-én tüzte ki a vármegyénk két választó kerületéből benyújtott peticiók tárgyalásai napjait. A Kazinezy Andor és társai által dr. Buza Barna sátoraljaujhelyi képviselő ellen beadott petició tárgyalása f. évi május 11-ére; a dr. Kellner Mihály és társai által dr. Demkó Kálmán nagymihályi képviselő ellen beadottnak pedig május hó 18-ára tüzetett ki. Az ujhelyi petició előadója Valkay Bertalan, a nagymihályié Istvánffy József kuriai bíró.

VÁRMEGYE ÉS VÁROS.

(Vármegyei közgyűlés. Zemplén-vármegye törvényhatósága rendes közgyűlését Sátoraljaujhelyben, 1906. évi március hó 28-ik napján d. e. 10 órakor tartja meg a következő tárgysorozattal: 1. Ö császári és apostoli királyi Felsőháznak azon legfelsőbb elhatározását, hogy Szinyei-Merse István főispán urat ezen állásától szolgálatának elismerése mellett, saját kérelmére legkegyelmesebben felmentette, tudató belügyminiszteri intézvény és Szinyei-Merse István ur bucsúlevele. — 2. A nyugdíjazás folytán megüresedett árvászéki elnöki állásnak, valamint az ezen állás betöltése folytán netalan üresedésbe jövő többi tisztii állásoknak választás utjánai betöltése. — 3. Zemplén vármegye sátoraljaujhelyi „Erzsébet” közkórházi választmányának új-jáalakítása céljából 12 tagnak 6 évre leendő választása. — 4. Karsa Ferenc árvászéki ülnök nyugdíjazása. — 5. A háztartási pénztár 1904. évi zárszámadása. — 6. Az alispán évnegyedes jelentése a közigazgatás általános állapotáról. — 7. Belügyminiszteri leirat az adókievítő bizottságok megalakítása tárgyában. — 8. Belügyminiszteri leirat a vármegye árvászéki szabályrendelete ügyében. — 9. Kereskedelemügyi miniszteri leirat a Nagybereszna h. é. vasut elömlékálatai tárgyában. — 10. Kereskedelemügyi miniszteri leirat a Bánóc—ungvári h. é. vasut elömlékálatai tárgyában. — 11. Kereskedelemügyi miniszteri leirat a Kis-Berezna—klenovai h. é. vasut elömlékálatai tárgyában. — 12. Heves vármegye átirata, melylyel a képviselőházban 1904. évi november hó 18-án történtek miatt hozott határozatát megküldi. — 13. Abauj-Torna vármegye átirata a faiskolák járaskénti szervezése tárgyában. — 14. Győr vármegye átirata a rétek, legelők és kaszálóknak aszály esetén adóelengedésben való részesítése iránt. — 15. Sátoraljaujhely r. t. város polgármestere a város 1505. évi ezüst pecsétnyomóját a vármegye levéltárából kiadni kéri. — 16. Alispán előterjesztése az Örmező—szára—nátafalvai vicinális közut érdekeltségének megállapítása iránt. — 17. Alispán javaslata a községi és körgyűzők, valamint segédgyűzők illetményeinek rendezése tárgyában. — 18. Az igazoló választmány az 1905—1911. évekre megválasztott vármegyei bizottsági tagok névsorát bemutatja. — 19. A községek költségelirányzatai és zárszámadásainak tárgyalása. Végül: a már beérkezett és még beérkezendő összes a közgyűlés hatáskörébe utalt ügyek.

(Az állandó választmány f. hó 27-én d. e. 9 órakor tartja meg folytatódó ülését a vármegyeháza kis termében.

(Helyreigazítás. Lapunk legutóbbi számának „Vármegye és Város” rovatában a sátoraljaujhelyi „Erzsébet” közkórházban létesített állásokra kiirt pályázatokról irtunk. E hírünkbe a szedő hibája folytán tévedés csuszott be. Ugyanis ott, a hol a kórházi gondnok fizetéséről van szó: az 1600 korona fizetés helyett 160 korona volt szedve. Fentemlített hírünket ily értelemben igazítjuk helyre.

(Pályázat jegyzői állásra. Diószeghy János varannói főszolgabíró pályázatot hirdet az alsógyertyáni segédjegyzői-anyakönyvezető helyettesi állásra. A javadalmazás 600 korona, mely a jegyzői fizetés rendezése után 1000 koronára fog kiegészítettetni. A pályázati kérvények 1905. évi márc. hó 23-ig d. u. 5 óráig adandók be.

HIREK.

A „bodrogközi dalos-kör” dalestélye.

— márc. 9.

A „bodrogközi dalos-kör” f. hó 5-én farsang utolsó vasárnapján tartotta első dalestélyét Királyhelmeceen a Rigó-szálló nagytermében.

Az erkölcsi és anyagi siker, mely az ifju egyesület első fellépését kísérte, bizonyosága annak, hogy a daloskörnek a Bodrogköz társadalmi életében igen szép hivatás jutott oszrészül, mert míg egyrészt kedélyes és élvezetes estéket nyújthat, másrészt a humanizmus oltárán is áldoz, midőn jövedelmének egy részét jótékony célra ajánlja föl.

A műsor minden egyes pontja után sűrűn felhangzott taps és lelkesedés fényes bizonyítéka, hogy ugy a közreműkött szereplők, mint a daloskör feladatát sikeresen oldotta meg.

A műsort a dalos-kör nyitotta meg Huber „Szabadság-dalával”, melyet a szünni nem akaró taps és újrázás folytán Dürner „Vihar”-a követett.

Általános feltűnést keltett a precíz előadás és a szép összhang.

Majd *Knoblauch* Richard lépett a pódiumra és *Aczél* Adél kisasszony remek zongorakiséréte mellett hegedűn előadta *Beriot* 9. hangversenyét.

A briliáns technika, melylyel művésznök valósággal lázba ejtette a hallgatóságot, újabb sikerét jelenti kiváló tehetségének.

A műsor következő száma *Gnädig* Lipót monologja volt, aki Gárdonyi „Házassági ajánlat”-át adta elő.

A kedves és behizelgő hangon előadott szavaltat állandó derűtséggel tartotta a hallgatóságot, mely viharos óvációban részesítette a gyönyörű előadást.

Ezt követte *Antalóczy* Kornél 1. pólyáni lelkész bariton szólója, aki Niznyag „Mohácsi dalát” adta elő *Malcher* Béla baesközi lelkész, az általános ismert művész-pap kíséréte mellett. — A gyönyörűen előadott dal és szép kíséret nagy hatással volt a közönségre, mely élvezettel hallgatta *Antalóczy* esengő és hatalmas baritonját s az előadás után valóságos ünnepelte az előadókat.

Végezetül a dalos-kör adta elő Méder: „Harangoznak-imádkozunk” dalsokrát, amelyet a sok tapsra megújrázott.

A dalos-kör szép sikere a karmester *Knoblauch* Richárd érdeme, aki fáradtságot nem ismerő buzgalommal működik közre a betanításban.

A műsort tánc követte, amely a legvidámabb hangulatban a reggeli órákig tartott.

A souper alatt *Knoblauch* Richard hegedűn, *Malcher* Béla zongorán majd a dalos-kör felváltva gyönyörködtették a szép számban megjelent közönséget.

A mulatság nyilvános pénztári számadását legközelebb közöljük.

— Vége a farsangnak. Folyó hó 7-ével vége szakadt a farsangnak és megszületett a böjt. Vidám vég, szomorú kezdet. Ezt a sóhajtást a régi sablon szoritja ki, mert bizony valójában éppen oly kevés okot ad a szomorúságra a böjt, mint adott öröme a farsang. Akinek farsangi kedve van, folytatja tovább a mulatozást, akinek pedig böjti szomorúság nyomja a lelkét, vagy ha úgy tesszik a zsebét, hamvazó szerda az egész esztendő. — A naptár szerinti hamvazó szerda folyó hó 8-án volt.

— Halálozás. Dr. *Bakoss* Elek ügyvédjelölt hosszas betegség után folyó hó 4-én Erdőbényén elhunyt. A rokonszenves, derék fiatal ember Sátoraljaujhelyben is hosszabb ideig tartózkodott s ezen idő alatt nagy számu barátai és ösmerősei csak sze-

retni és tisztelni tanulták. A tehetőség, szép reményekre jogosító ifju halála általános részvétet keltett mindenütt, ahol ösmerték.

— **Március 15-ike Sátoraljaujhelyben.** A szabadság hajnalhasadásának 57-ik évfordulóját szokatlan fényvel fogja megünnepelni Sátoraljaujhely város közönsége. Remény van rá, hogy ez idén, ami már igen régen nem történt, a pártok nem elkülönülve, hanem együttesen fognak kegyelmezzel áldozni a márciusi szép napok szent emlékének. A szép terv kivételre Pekáry Gyula ügyvéd f. hó 8-ára pártkülönbség nélkül gyűlésre hívta össze a polgárokat a függetlenségi körbe. Az értekezlet szép számú közönsége elnöknek Pekáry Gyulát, jegyzőnek dr. Gombos Gáspárt választotta meg. Az elnök jelentette, hogy ez idén egy igazán nagy szabású ünnepet akarnak csinálni. Ehhez készséges támogatást ígérte a szintén jelenlévő Székely Elek polgármester is. Az értekezlet nagyjában megállapította az ünnepségek anyagát, a részletek kidolgozását pedig egy szűkebb körű bizottságra bízta. Többek hozzászólása után határozatba ment, hogy az értekezlet megkeresi az egyházakat, hogy március 15-én reggel hálaadó istentiszteletet tartassanak. Délután a városi színházban szavalattal, énekkel és zenével hazafias ünnepély lesz, melyre az előhehelyeket kizárólag a holgyek számára tartják fenn. Este lampionos és fáklyás menet fogja bejárni az utcákat, a házak ablakainak illuminálására pedig a polgármester fogja felhívni a közönséget. A fáklyásmenet alkalmából a vármegyeháza, vagy a város-háza erkélyéről egy ünnepi szónok méltatni fogja a nagy nap dicsőségét. Az ünnepségek befejezéseül nagy társasvácsora lesz a városi színházban, melyen a polgárok pártkülönbség nélkül, valamint a honleányok is részvesznek. Az impozánsnak ígérkező ünnepélyek részletes kidolgozása a rendező-bizottság dolga, mely erre nézve ma este tart gyűlést. A részletes műsört a jövő számunkban fogjuk olvasóinkkal közölni.

— **Bolti tűz.** Altmann Samu Széchenyi-téri férőruhakereskedő boltjában tűz ütött ki folyó hó 7-én délután 3 órakor. A bolt-helyiséggel szomszédos ruharaktárban fólhalmozott tüzes hamutól keletkezett a veszedelem, melyet a Széchenyi-téren 6-tól álló rendőr ideje korán észre vett és elejét vette a további bajnak. A tüzet a vármegye kúrtánál vizet merítő eselések oltották el.

— **Átalakítási munkálatok a városi színházban.** Többször szóvá tettük már lapunk hasábjain azt a miserális állapotot, mely a városi színháznál uralkodik. A mi „uj” színházunknak annyi a hiányossága, hogy azt megszüntetni csak egy gyökeres átalakítási és javítási munkálattal lehetne. De az általunk már régebben felsorolt hiányok között volt egy olyan is, mely haladéktalan orvoslást igényelt. Ugyanis, mikor a felvonásokat elején a függöny felhúzták: a színpaddal összefüggő folyosókról oly penetráns szag áradt a nézőtérnek külsően első széksoraira, mely az ottmaradást teljesen lehetetlenné tette. A színház sok annyi más hiánya mellett ennek a tarthatatlan állapotnak megszüntetését hangsúlyozta legtöbbször a *Zemplén* is, mert úgy voltunk meggyőződve, hogy ezen hiány legelső sorban az, melynek megváltoztatása semmi halasztást nem tűr. Annál nagyobb örömmel vesszük tehát tudomásul, hogy végre a város gondoskodása kiterjedt erre a dologra is s illetékes helyen elhatározták, hogy ezt a szörnyűséget egy gyökeres átalakítási munkálattal szüntetik meg. A város polgármestere pályázatot írt ki ugyanis a munkálatokra s így alapos a remény, hogy a rendetlen állapotok már a közel jövőben megváltoznak. Az erre vonatkozó hirdetésny lapunk hirdetés oldalán olvasható.

— **Vonat-elgázolás.** Borzalmas szerencsétlenség érte folyó hó 8-án délután Salap András kisbárái lakost. A gyártelepi állomásról délután 1 óra 24 perckor induló 8702. számú személyvonat a 30-31. szelvény között, a 293. számú órház közelében elgázolta és testét a felismerhetetlenségig összeroncolt. A vonat kerekeli törését ketté szeltek és feje, testétől elválva, néhány méternyire hevert a sínek között. A szerencsétlen véget ért ember — mint azt szemtanúk igazolják — itas állapotban került a sínparra és már a személyvonatot megelőzőleg, mikor a tehervonat robotott arra, gyanus viseletet tanusított, amiből azt következtetik, hogy öngyilkossági szándékkal járt a sínek között. A vonat-elgázolásról Hegedűs 293. számú vasúti őr értesítette a gyártelepi állomás előjáróját, Schwarcz Bernátot, aki Schön Hugó dr. pályorvosnak és a rendőrkapitányságnak hozta tudomására a szerencsétlenséget. — A helyszínen nemsokára Mór Gyula h. rendőrkapitány és a pályorvos jelent meg, akik a helyszínen megejtették a vizsgálatot. Az elgázolt ember testrészeit összeszedték és beszállították a köztemető halottas kamarájába. Salap András nejein kívül négy gyermeket hagyott hátra.

— **Uj állatösszeírás.** A földművelésügyi miniszter új állatösszeírást rendelt el, amelyet az idei tavaszon fognak végrehajtani. Nálunk Ujhelyben az állatösszeírásnak március hó végeig kell befejezve lenni. Az új állatszámllás azért vált szükségessé, hogy a takarmányhiányt állatállományunkra gyakorolt hatásait lehessen kipróbálni. — Az állatösszeírás-hoz szükséges nyomtatványok nyomdánkban szerezhetők be.

— **Egy rejtélyes lövés.** Mücke József helybeli kesztyűst kellemetlen meglepetés érte folyó hó 6-án éjjel. A kesztyűs mostanában nagyobb elfoglaltsága miatt a bolt-helyiséggel szomszédos udvari szobában lakott és ott is hál. Az említett éjjel szobájában neszre ébredt föl családja. A földmégfigyelés után nyomára jött annak, hogy a zörgés az udvarra szolgáló ablak felől történt. Mücke kesztyűs nyomban megnyitotta az ablakokat és kihajolt rajta, hogy az éjjeli látogatót onnan elzavarja. E közben váratlan meglepetés érte, amely kevésbé mult, hogy életveszélylyel nem járt. Egy lövés dördült el, mely szerencsére nem talált. A nagy sötétben csak egy magas férfi alak volt kivehető, akinek arcát fölösmereni nem lehetett, csupán hosszú, prémgalléros kabátja tűnt föl a kesztyűsnek, aki a lövés után az utcára sietett és rendőri segítségért folyamodott. Mire azonban a helyszínére érkeztek, az ismeretlen ember eltűnt. A rendőrség most nyomozza a lövöldöző látogatót.

— **Rendőrség helyett esendőrség.** Megirtuk már egy ízben, hogy a rendőrkapitány a közrend és közbiztonság sikeresebb megóvása érdekében tervbe vette rendőrség helyett esendőrség alkalmazását. A rendőrkapitány most e tárgyban előterjesztést adott be a város képviselőtestületéhez, melyben a többek között fölemlíti, hogy csak a esendőrség alkalmazásával véli elérni a személy- és vagyonbiztonság javítását, nagyobb rendfenntartó közegek tekintélyének emelését. Közlebb — írja végül előterjesztésében — a városok közül Szatmár, Ungvár és Munkács városok cserélik fel a rendőrséget esendőrséggel. Ezek közül Munkács az átalakulás már annyira előhaladt, hogy a esendőrség már a folyó év május hó 1-étől megkezd működését és a mi szintén igen lényeges, a esendőrség nem fog többé kerülni a rendőrségnél. Azok az állapotok, amelyek Munkács városát a rendőrségnek a esendőrséggel való cserélésére utalták, a miénkkel csak

nem azonosak. Sátoraljaujhely is határszéli vármegyében van s a bevándorlás ellenőrzése s a közrend javítása s a törvények és szabályok előírt végrehajtása époly kívánatos nálunk is, mint ottan. Az életre való eszmének nálunk is sok a híve és így remélhető, hogy a terv előbb-utóbb meg fog valósulni.

— **Kézrekerült rablőgyilkos aszszony.** Krompachon a minap egy öreg embert meggyilkoltak és kiraboltak. A rablőgyilkosságot egy asszony követte el, aki aztán megszökött és a községekben bujkált. A esendőrség heteken át valóságos hajtóvadászatot rendezett ellene, de a furfangos nő többször kisiklott az őrsjárak kezéből. Tegnapelőtt végre értesítést kapott a esendőrség, hogy a keresett nő Tatabányán rejtőzik. Azonnal oda-sietett 3 esendő és a rablőgyilkost, névszerint Pivoványik Mariát megtalálta egy pajtában, ahol részességet aludta ki. Megkötözve szállították a járásbíróház fogházába. Ez a rablőgyilkos nő valaha városunkban is tartózkodott és innen rozsz viselete és csavargása miatt kitiltott.

— **Vadász hírek.** A földművelésügyi m. kir. miniszter Matolai Etele mint a sátoraljaujhelyi vadásztársulat elnöke közbenjárása folytán a társulat részére 15 pár f. glyot; 8 f. c. f. tyukot és 2 f. c. f. kakast tenyésztési célokra díjmentesen rendelkezésre bocsátott. Ez alkalommal szükségesnek látjuk megemlíteni, hogy a Flaubert-puskások szabad barangolása ellen, valamint kőborló ebek s egyéb kártékony állatok ellen egyuttal szigorú intézkedések történtek. — A sátoraljaujhelyi vadásztársulat e napokban közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: elnöki jelentés a lefolyt vadászati év nevezetes eseményeiről, a most érkezett foglyok s f. c. f. hol történt kibocsátása, a pénztár megvizsgálására kiküldött bizottság jelentése s a társulat felmentésére megküldött iratok. — A „Tokaj-negyaajai cognacgyár részvénytárs.” közgyűlése a felszámolás alatt álló „Tokaj-negyaajai cognacgyár részvénytársaság” a hó 26-án d. e. 10 órakor a városi tanástermében közgyűlést tart, melyben a felszámoló bizottság jelentést tesz a cég törlése iránti intézkedés.

— **Az ügyvédjelöltek joggyakorlatáról.** Az ügyvédjelölteknek, mielőtt az ügyvédi vizsgát letehetnék, három évi joggyakorlatot kell végezni. Ezt a joggyakorlatot úgy igazolják, hogy az ügyvédi kamarák nyilvántartásba vesznek minden jelöltet. Megtörtént azonban, hogy az ügyvédjelölteket bizonyos állásokba megválasztották, amelyek gyakorlatul be nem számítathatók, de nem töröltették magukat a nyilvántartásból. Ennek orvoslására két miniszteri rendelet adatott ki. Az elsőben arra utasítja a miniszter az ügyvédi kamarákat, hogy a nyilvántartás lajstromából hivatalból töröljék azokat, kik közigazgatási hivatalokat választás utján töltenek be. A második — s egyuttal a jelen — miniszteri rendelet ezt kiterjeszti mindazon esetekre, midőn valamely kamarailag bejegyzett ügyvédjelölt választás utján alkalmaztatik valamely, az ügyvédjelölti minőséggel össze nem férő állásra.

— **Szomorú hír a váltókról.** A váltók lovagjainak, kik e sok pénzintézetes városban épen nincsenek kevesen, szomorú újságot mond ez a hír. Az osztrák-magyar bank kezdeményezésére az ország összes pénzintézetei legközelebb egyöntetűleg megállapodnak, hogy a váltók rendezése a jövőben ezután mindig a lejárat napon eszközözendő, mert ennek elmulasztásával a váltó azonnal megérvényesül. Eddig ugyanis legtöbb helyen a harmadik napon is rendezhetők voltak a váltók, de ez a gőgös osztrák-magyar bank szerint ab-uzus. Így meg fog szünni a kíméleti idő és

a közjegyzők öröme megsokasodnak a váltóóvások.

— **Az átmeneti kabát.** Első ur: Alighogy kisütött a nap, máris előkerültek a se téli, se tavaszi felöltők. Különösen a vegyes politikai érzelmű urak tüntetnek vele.

Második ur: Hja, ennek is, mint ma mindennek, politikai oka van. Tetszik tudni, most nagyon divatos az átmeneti kabát.

Első ur: Es az átmeneti adósság? Második ur: Olyan nincs. Az állandó.

— **Tömeges magszállítás az államnak.** Makfalvay Géza földművelésügyi államtitkár, Sierbán János kir. jószágigazgató kíséretében e napokban meglátogatta Mauthner Odön cs. és kir. udvari magterekedésének Budapest, Rottenbiller-utca 33. szám alatt lévő központi telepét és az állam részére nagyobb megrendelést tett lőhere és lucerna magból. Ez alkalommal nagy érdeklődéssel meg tekintette az egész telepet, hol most a tavasz idején 140 főből álló személyzet bonyolítja le a mag szétküldésének nagy munkáját.

IRODALOM.

Ingó-ringó rózsabimbó . . .

Ingó-ringó rózsabimbó
Ide-oda hajladoz,
Szőke kislány, csalfa kislány,
Mért csalogatsz magadhoz?
Hasztalan a kacintásod,
Nem ígéz meg szép szemed;
Ha egy volnál a világon,
Akkor se kén szerelmed.

Sok rabja volt szépségednek,
Sokan jártak utánad;
Be sok legényt, szegény legényt
Ver miattad a bánat!
Egytől-egyig mind megcsaltad,
Othagyta a faképnél;
Szőke kislány, csalfa kislány,
Nékem sose kellenél.

Szendrőlí Holozsnyaj Cyrill.

— **Az Élet a régi jó Képes Családi Lapok,** az új évben gyökeresen átalakítva, új kontósében e rövid idő alatt is nemesak régi híveinek igényeit elégíti ki fokozott mérvben, de széles körben is általános elismerésre tett szert. Az Élet hasábjait a legnevesebb magyar írók és költők keresik föl munkáikkal, a politikai, a társadalmi, művészeti, gazdasági élet aktuális eseményei könnyed, szórakoztató modorban megírva és illusztrálva jelennek meg hétről-hétre. E sokoldalúság és fényes kiállítás dacára is Az Élet a legolcsóbb magyar hetilap, előfizetési díja negyedévre csak 3 korona lévén. Az Élet e heti száma is páratlan bő tartalom. Közli annak a 16 államférfinak képét, kiket a király magához rendelt. Az aktuális események közül képekben bemutatja a Múken körüli harcokat, az Operában rendezett élő sakkjátékot stb. Irodalmi részében elbeszélések, tárcák, költemények mellett Beniczky Bajza Lenke regényét, gazdag közigazgatási, színházi, divat rovatokat találunk. Az Élet az érdeklődőknek szívesen küld mutatványszámot, kiadóhivatala révén. (Budapest, Múzeum-körút 7. sz.)

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETE.

— **Lapunk nagyon tisztelt tudósított felkérjük,** hogy a vidéken lefolyó március 15-iki ünnepekről lapunk címére lehetőleg közvetlenül az ünnep lefolyása után tudósításokat küldeni szíveskedjenek.

Kiadótulaidonos: Éhlert Gyula.

Hirdetmény.

A t. cz. közönség tudomására hozatik, hogy alulírott intézet földbirtokokra és S.-A.-Ujhelyben lévő házakra 10—50 évig terjedő

Törlesztéses kölcsönöket

eszközöl.

A feltételekre vonatkozó bővebb felvilágosítással szolgál a

S.-A.-Ujhelyi Népbank mint Takarékpénztár.

Paplak építés.

A bodrogszerdahelyi gör. kath. hitközség egy új paplaknak építését vállalkozás útján óhajtván eszközölni, a zárt ajánlatok beadására 1905. március 16. napjának délelőtti 10 óráját tűzte ki.

A terv, költségvetés és egyéb ajánlati feltételek a b.-szerdahelyi gkath. lelkészi hivatalban megtekinthetők.

Az ajánlatok feletti döntés jogát — minden kötelezettség nélkül — a hitközség fentartja magának.

B. Szerdahely, 1905. márc. 3.

Damjanovics Ágoston,

gör. kath. lelkész.

Versenyárgyalási hirdetmény.

A város építészeti bizottságának a színházi bűz elhárítása tárgyában tett véleménye alapján a teljesített munkálatokra nézve írásbeli árlejtést hirdetek s erről érdekelteket azzal értesitem, hogy az átalakításra vonatkozó tervrajz és 610 koronába megállapított költségvetés a város kiadói hivatalában a hivatalos órák alatt megtekinthető s a vállalkozók írásbeli ajánlataikat a város tanácsához címezve, az iktatói hivatalba 1905. évi március hó 30-ig tegyék meg.

Sátoraljaujhely, 1905. évi március hó 2-án.

Székely Elek,

polgármester.

Árverési hirdetmény.

Alulírott ezennel közhírré teszem, hogy a Dianiska József és neje szül. Kohár Albertina szegilongi lakosok által tölem 2854 kor. 50 fil. vételárban megvásárolt, de át nem vett malomberendezésekhez szükséges kővetkező gépalkatrészek és egyéb tárgyak u. m.: egy 21-es számú Ganz-féle használt hengerek, 1000 kg. különféle tengely, függő csapágycsipesz, két szitához szükséges selyembevonat, 86 kg. új hajtószi, 6 drb. felvonótengely, egy progress szijvezető és egy gázcső, végül 75 fmtr. és 11 cmtr. széles heveder, a keresk. törv. 351. §-a értelmében, 1905. év március hó 16-án d. u. 2 órakor, helyben, a Breza-féle csűrben (Berecki-utca) és gépműhelyben (Évva-féle telek) a kir. közjegyző közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett a szerződési, illetve becsáron aiul is elfognak adni.

Közelebbi felvilágosítások dr. Roth József ügyvédi irodájában kaphatók.

Sátoraljaujhely, 1905. március hó 8-án.

Reisman Károly.

Tk. 26|1905. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A saujhelyi kir. törvényszék, mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Ackermann Dávid végrehajtható, Szép Gedeon ügyvéd, mint a távollévő Schwarcz Myer ügygondnoka végrehajtást szenvedő elleni 5551 korona 84 fillér tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a saujhelyi kir. törvényszék területén lévő, Lasztóc község határában fekvő

a lasztóczi 122. számú telekjegyzőkönyvben A. I. l. sorsz. alatt foglalt 328. hrsz. Nyugoti tagok dűlőben fekvő szántóföldből B. 8. alatt Schwarcz Mayert illető 2/8-ad részbeni jutálékra az árverést 1811 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1905. évi márczius hó 23-ik (huszonhárom) napján d. e. 10 órakor Lasztóc községében, a községi bíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 181 korona 10 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. tv.-cikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1188. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminisiteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. tv.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Saujhelyben, a kir. törvényszék, mint tkvi hatóságnál, 1905. évi január hó 3. napján.

Wieland, kir. törvénzi bíró

Meghívás.

A „szerencsi szálloda részvénytársaság“

t. részvényesei

a f. évi márczius hó 25-én d. u. 4 órakor

a szálloda helyiségében tartandó

rendes közgyűlésre

azon megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az alapszabályok 10. §. értelmében a részvények a közgyűlés tartamára annak megtartása előtt 48 órával Vitányi Bertalan igazgatónál lesznek leteendők.

Tanácskozás tárgyai lesznek:

1. Igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése a lefolyt üzleti évről.
 2. Az előterjesztett számadások és az évi mérleg megvizsgálása és megállapítása, valamint a nyereség felosztása iránti határozat.
 3. Igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.
 4. Igazgatóság és felügyelő-bizottság választása.
- Szerencs, 1905. március 7.

Az igazgatóság.

Alkalmazást

keres

kötő bizonyítványokkal ellátott és nagyobb uradalmakban huzamosabb ideig önállóan működött gépész, azonnali belépésre.

Megkeresések Bretz Gusztáv varrógépkereskedőhöz intézendők Sátoraljaujhelybe.

Eladó

egy pedálos és dupla hangszekrényes, alig használt Schunda-féle czimbalom.

Cím: a kiadóhivatalban.

SZŐLŐLUGAST

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homoktalajon.

A szőlő hazánkban mindenütt megtermes s nincsen oly ház, melynek fala mellett a legcsekélyebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekesebb díszé, anélkül, hogy legkevesebb helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a legháladosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas (bár mind késző természetű) mert nagyobb része ha megnő is, termést nem hoz, azért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lúgnak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házukat az egész szőlőérés idején a legkötő nöbb muskátly és más édes szőlőkkel.

A fajok ismertetésére vonatkozó, színes fénynyomatu katalógus bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg, aki címét egy levelező lapon tudatja. Borfajú szőlőoltványok is még nagy mennyiségben kaphatók leszállított áron. Borok családi fogyasztásra 50 l. és felebb olcsó árban és «Delaware» sima, ültetéshez és ebből borminta.

Érmelléki első szőlőoltvány-telep Nagy Kágya Bihar megye.

GŐZSÉPŐ KÉSZÍTEK
KEDVEZŐ FÉLTÉTELEK MELLETT
GŐZSÉPŐ ÜZLETEN IS KÖTTETNEK.

AGRARIA

R. SZAB. OSZTR. MAGYAR
ÁLLAMVASUT-TÁRSASÁG
RESZCZU MEZŐGAZDASÁGI GÉPÁLLMÁNY
VEZÉRÜGYNÖKSÉGE.

NICHOLSON GÉPGYÁR
RESZVÉNYTÁRSASÁG
GAZDASÁGI GÉPOSZTÁLYÁNAK
VEZÉRÜGYNÖKSÉGE.

AZ
„AGRARIA”
HAZÁNKBAN AZ EGYEDÜLI IPARTERJESZTŐ VÁLLALAT,
MELY KIZÁRÓLAG MAGYAR GYÁRTMÁNYOKAT HOZ
FORGALOMBA.

„FONTOS”
ÁLTALÁNOSAN ELJEMERVE!

A VESZPRÉM VÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET
KIÁLLITÁSÁN DEMUTATOTT
NYILVÁNOS SZÁNTÁSÉRT
NAGY ARANY ÉREMMEL ÉS DISZ-
OKLEVÉLLEL KITÜNTETVE.

ÁRVERÉSEKÜNK
MINDEN GAZDÁRNAN FONTOS
TANÁCSADÓ ÉS KIVÁNDATRA
DUMENTÉSEN KÜLDETIK!

ÁRROS SORU VETŐGÉPEINK.
TULSZÁRNÁLTAK AZ IDEGEN
GYÁRTMÁNYOKAT
ARANY ÉREMMEL KITÜNTETVE.
MINDEN TALÁRHOZ MEGFELELŐ VETÉS-
ÜTÁSTÁS = JUTÁNYOS ÁRAK =

SÜRGÖNY VAGY LEVÉLCZIM:
„AGRARIA”
BUDAPEST

PÓTLÁS

B

1

3

5

Megjelen minden második napon
kedd, csütörtök és szombat este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoralja-Ujhely, főtér 9. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Apró hirdetéseknek minden garmond szó
4 fill., vastagabb betűkkel 8 fill.

Nyilttérben minden garmond sor 30 fill.

ZEMPLEN

POLITIKAI HIRLAP.

ifj. Meczner Gyula
főszerkesztő.

dr. Molnár János
felelős szerkesztő.

dr. Perényi József
főmunkatárs.

Előfizetési ára:

Egész évre 12 korona, félévre 6 kor,
negyedévre 3 kor.
— Egyes szám ára 8 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petit betűnél nagyobb, avagy disz-
betűkkel, vagy kerettel ellátott hirdetések
termérték szerint egy négyszög centium
után 6 fill. — Állandó hirdetéseknek ár
kedvezmény.

A hadsereg egysége.

— márc. 9.

„Egy öreg katona“ tanulmányát tartalmazza egy kis füzet, amelyet a mai postával küldtek be hozzánk. A címe: „Az osztrák-magyar hadsereg egysége“. Nem politikai, hanem katonai szakszempontról fejtegeti az „öreg katona“, hogy a hadsereg egységének a megbontása veszedelmeket idézne fel.

A kis füzet tartalmát alábbiakban két cikkben kivonatolva adjuk közre azon aktualitás révén, melylyel most a katonai kérdések a politikai viszonyok alakulatainál fogva birnak, habár azok sok tekintetben nem egyeznek nézeteinkkel.

I.

Három év óta szerepel az égető napi kérdések közt haderőnk általános elodázhatatlannak elismert erősítésének és a jórészt elavult véderőtörvény ezzel összefüggő revíziójának ügye.

Az elmúlt nyáron már úgy látszott, hogy a szenvedélyes politikai viták viharos hullámverése elcsendesedik és így meg lehet valósítani a reformot biztosító munkát. De a politika barometruma újra „vihart“ jelez és érezzük, hogy ez a vihar a közelebbi jövőben a tárgyilagosságot érve intő szavát tul fogja harsogni.

Mennyire igaza volt a hadügyminiszternek, amikor azt a kérdést vetette fel, hogy mikép is lehetne a véderő intézményeinek tárgyilagossá, józan méltatásáról szó, mert a jövőbeli háborúk elemi ereje már csak olyan utakat fog választani, amelyek a lét vagy nem lét kérdése dől

el és a véderő intézményeinek akkor megnyilvánuló értékéért mindazon tényezőket fogja a felelősség terhelni, melyek hivatva voltak arra befolyást gyakorolni. Tehát nemcsak a hadügyminiszternek, a parlamenteknek és a politikai pártoknak is számot kell eről adniuk annak idején a történelem ítélőszéke előtt.

Helyes volna-e, ha a miniszter kijelentései, melyek az újságok akkori híradatai szerint mindenestire hatottak, újra feledésbe jutnának? Nem jelölte-e meg a miniszter lojálisan a határt, amelyen belül a nemzeti és politikai természetű kívánások figyelembe vehetők anélkül, hogy a hadsereg ereje alapjában meggingjon? Sajnos, mindez — úgy látszik — hiábavaló fáradozás volt! Legyen tehát szabad a kérdés tisztázásához egy másik öreg katonának is néhány adalékkal hozzájárulni.

Minket e kis munkánkban — írja a szerző — az itt vázolt vészhozó eljárás által felidézett veszedelmek megismerése, az izzó hazaszeretet és nem kis mértékben a feletti fájdalomunk vezérel, hogy azt a művet fenyegeti a végromlás, amelyet a nemzet egykori vezérei a nemzet biztos és békés fejlődésének és a közös védelem erejének összhangba hozatalára alkottak.

A hadviselés ugyanis kétségtelesen valamennyi az emberi nemre nehezülő feladat közt a legnehezebb és amennyiben minden munka sikere első sorban a végrehajtására szolgáló szervezettől függ, az utóbbinak értéke pedig attól függ, hogy mennyire enyészeti el vagy csökkenti a surlóást, ennél fogva ennek a természeti törvénynek épen a hadviselésben kell a legnagyobb jelentőséget tulajdonítanunk. Epen ezért a hadügyi intézmények és berendezések egyszerűsége és egysége volt, mindannak egy-

szerősége és egységes szervezete, a minnek befolyása van a hadászati események tervezésére és végrehajtására, sőt bizonyos irányokban a vezető és intéző személyek szokásban meggyökerezett egységes felfogása is: hadi sikerek kivívásának alapfeltétele.

Az emberi intézmények bármely más terén nem jut olyan döntő szerep a siker biztosításában az egységes szervezetnek, mint a hadügyben.

Nem igazolja-e ujabbban a legvilágosabban a fenti állítást az orosz-japán háború? Pedig ennek tanulságait nem történelmi könyvekből merítjük, ahol esetleg céltalosan szineztek, hanem ugyszólván „élő kép“ gyanánt játszódik le a kortársak szemé előtt, mely benyomást gyakorolva mindazok szívére és elméjére, akik látni és hallani tudnak és akarnak is.

Ha ennek egységes szervezete államokra nézve is nagy a jelentősége, mennyivel fontosabb olyan két államra nézve, melyek egymással csak pragmatikus kapcsolatban állanak és ez alapon vannak közös védelemre kötelezve.

Midőn a hatvanas években a monarchia államjogi alakulásának kérdése volt napirenden, valóban tartani lehetett attól, hogy az eredményes közös védelem alapfeltételeit bolygatják meg. De ezt a veszélyt elhárította az uralkodónak és azoknak az igazi államférfiaknak a bölcsesége, akik a mérvadó tényleges viszonyok megismerése és méltatása elől nem zárkoztak el, hanem ezt összhangba hozták a történelmi fejlődéssel és a hazának ebből folyó jövőbeli boldogulásával.

Igy jött létre a monarchia új államjogi alakulásáról szóló alaptörvény, az 1867-ik évi XII. törvényekkel, mely szerint: „a pragmatica sanctionnak, mint kölesönösen elismert jogalapnak, elveiből kiindulva, gondoskodnak oly-

módokól, melyeknél fogva mind Magyarország és társországainak a pragmatica sanctio által is biztosított közjogi és belkormányzati önállósága, mind a birodalom biztosságának és együttmaradásának életfeltételei sér tetlenül megóvassanak.“

Felmerül az a kérdés is, hogy meg lehet-e óvni a monarchia sértetlen fennmaradását és létfeltételeit a gazdasági és politikai külképviselet megfelelő egysége és a közös védelem céljaira szolgáló erőkiejtés egységes szervezete nélkül?

Komoly politikus, aki a multak tanulságainak megszívlelésére és a mai világhelyzet mérlegelésére törekszik, erre a kérdésre mást, mint tagadó választ nem adhat. És valóban nem a körül kerekedtek az éles nézeteltérések, hogy maga az egységes szervezés elve helyes-e vagy sem. Csakis azt vitatják, hogy mit tekintünk az egységes szervezet kellő, célirányos, a viszonyokhoz mért módjának és mértékének.

A felelet itt is egyszerű: azt kell célirányosnak és a viszonyokhoz mértnek tekintenünk, ami szakszempontról helyes. Mert ettől függ a monarchia tényleges — mint arra rámutatunk — nem önkényes hatalmi állása és idegen államoknak eről való vélekedése, valamint annak lehetősége, hogy érdekeinket fegyverrel vagy békes uton céltudatosan és erőteljesen védelmezhesük.

Ezzel már 1867-ben tisztába jöttek. Ma már új és jobb módzatok keresése hiábavaló fáradság.

Ennek az állításnak az igazolására csak arra a kérdésre kell határozott feleletet adni, hogy — figyeljünk erre — lényegében mit értettek az 1867-ik évi törvényekkel, vagyis, hogy miért formulázták az e törvényben foglalt módzatokat úgy és nem másképp?

Mennél tökéletesebb, mennél bámulatosabb a szerves lények szervezete, önműködő és önönmagát megújító gépezete: ez a valódi perpetuum mobile — annál érthetlenebb, annál rejtélyesebb a halál, annál nehezebben foghatjuk fel a kimúlásnak elkerülhetetlen voltát.

Hiszen nem beszélnek olyan esetekről, hol külső erőszak, betegség vagy valamely életfeltétel hiánya akasztja meg az egyén létezését. Hisz ezek nem képezik a halálnak általános okát, mert ha az volna, akkor szükségképen olyan esetek is fordulnának elő, midőn a nevezett véletlenségek elmaradnak és az illető egyén örökké élne. És miért nem? Hiszen ugyanazok az életfeltételek, ugyanazok a szervek, melyek tegnap voltak és hibátlanul és gyönyörű összhanggal működtek a lényben, bőséges életerőt fejlesztvén, mondom, azok az életfeltételek és szervek ma is mind meg vannak s mégis beáll a hanyatlás, az életerő csökkenése, a szerveknek lassúbb tempóban való működése és az így tart lassan, fokozódva egészen a halál beállításáig.

Mi hozta létre ezt a nagy változást? Ezt a váltakozást mátlól hónapig? Mert minden egyénél van szükségképen egy olyan időpont, midőn ez a változás minden átmenet nélkül beáll.

(Vége köv.)

A ZEMPLÉN TÁRCÁJA.

Ég és föld között.

A „Zemplén“ számára írta: Wiener József.

Ismeretes Shakspeare azon mondanása, hogy sok van az ég és föld között, amiről nekünk sejtelmünk sincsen.

Ezeket a szavakat úgy látszik saját megnyugtatóására írta le.

Az a nagy költő és kiváló elme ugyanis sokszor szemrehányásokkal illethette önönmagát, hogy nem tudott szabadulni sok olyan gondolattal való foglalkozástól, sok olyan lehetőség feletti elmélkedéstől, melyeket a tudomány a babona országába száműzött, holott némelyeknek a vallás is adott polgárjogot.

Olykor avval vigasztalhatta és nyugtathatta meg magát, hogy a magát büszkén tudományának nevező emberi tákolmány még nagyon is fogyatékos és korlátolt mű és hogy sok van az ég és föld között, amiről a tudomány teremtőinek fogalma sincs.

Es valószínű, hogy sok kiváló ember előtte és utána, tévelyegve a tudomány, vallás és babona mesgyéin juthatott ugyanazon eredményhez, ha nem is örökítették meg szálló igévé vált mondással.

Mert nagyon keskeny és megismerhetetlen a határ nemcsak a vallás és a babona közt is.

Vajjon tudomány-e vagy babona, hogy a vasnak legparányibb részecskéi folytonosan örületes sebességű mozgásban vannak, hogy ezek a részecskék egymást taszítják és mégis úgy összetartoznak, hogy két ókor sem képes őket elválasztani. Vajjon tudományosan fegyelmezett eszű, vagy babonás az az ember, ki elhiszi, hogy lehetséges, miszerint az arany és a kása végelemben ugyanazon anyagból állanak és csak az atomok egymáshoz való különféle állásuk és helyzetük hozza létre a számtalan, különfélelénél különfélelőbb testeket a mindenségben. Régen az alchimia tette magáévá ezt az eszmét, most már a tudomány sem idegenkedik tőle.

Vajjon a tudomány, vagy a babona birodalmához tartozik az éther, mely az egész mindenséget betölti, melyre semmiféle test vonzást nem gyakorol, tehát végtelen és súlytalan és melynek örületes, minden képzeletet felülmúló sebességű rezgései a fénynek, a melegségnek és mai napon még az elektromosságnek is a forrása. De minnek folytatni, hiszen a tudomány minden ága tele van a tudomány minden ága tele van a csodálatosnál csodálatosabb tüneményekkel, melyeknél még a valpurgis éj boszorkányságai sem csodálatosabbak.

Es ha keresni kezdjük ezen tüneményeknek okait, megdöbbenve látjuk, milyen korlátolt, milyen pa-

rányi a mi értelmünk: egyetlen egy okot sem vagyunk képesek megérteni, sőt — ami még nagyobb bizonyítása az ember gyarlóságának — némely megszokott tüneménynek az okát még nem is keressük.

Állítom helyességének bizonyítására szolgáljon a következő:

A kutató emberi elme a veleszületett tudásvágytól ösztökélve ös- idők óta keresve keresi a létesülés titkát, ellenben a kimúlás, a halál előtte olyan szükségszerű természetes valami, hogy annak okával nem is foglalkozott. Pedig szerintem a halál sokkal esodálatosabb, sokkal érthetlenebb és megmagyarázhatatlanabb tüneménye a természetnek, mint a létesülés, a megszületés. Es valóban emerről már sikerült egy bizonyos határig lehuzni a fátyolt úgy, hogy a plasma titkait kivéve, már tisztán láthatjuk a létesülés folyamatát és minden túlzás nélkül mondhatjuk, hogy látjuk a fület nőni, sőt ha halálási érzékünknek olyan hatalmason erősítő eszközei volnának, mint a milyeneket a látási érzékünk számára feltaláltak: hallanak is a fület nőni.

Ismerjük azokat a fizikai és keimiai törvényeket, melyeknek szerinte a létesítés és fejlődésnek vaskövetkezéssel meg kell történnie, de mi az oka a halálnak? Igen, azt mondják: muló lények, okvetlenül el kell pusztulniok. De melyik természeti törvénynél fogva mulók.

retni és tisztelni tanulták. A tehetőség, szép reményekre jogosító ifjú halála általános részvétet keltett mindenütt, ahol ösmerték.

— **Március 15-ike Sátoraljauj-helyben.** A szabadság hajnalhasadásának 57-ik évfordulóját szokatlan fényvel fogja megünnepelni Sátoraljauj hely város közönsége. Remény van rá, hogy ez idén, ami már igen régen nem történt, a pártok nem elkülönülve, hanem együttesen fognak kegyelettel áldozni a márciusi szép napok szent emlékének. A szép terv kivitelére **Pekár Gyula** ügyvéd f. hó 8-ára pártkülönbség nélkül gyűlésre hívta össze a polgárokat a függetlenségi körbe. Az értekezlet szép számu közönsége elnöknek **Pekár Gyulát**, jegyzőnek **dr. Gombos Gáspárt** választotta meg. Az elnök jelezte, hogy ez idén egy igazán nagyszabású ünnepet akarnak csinálni. Ehhez készséges támogatását ígérte a szintén jelenlévő **Székely Elek** polgármester is. Az értekezlet nagyjában megállapította az ünnepek anyagát, a részletek kidolgozását pedig egy szűkebb körű bizottságra bízta. Többek hozzászólása után határozatba ment, hogy az értekezlet megkeresi az egyházakat, hogy március 15-én reggel hálaadó istentiszteleteket tartanak. Délután a városi színházban szavalattal, énekekkel és zenével hazafias ünnepély lesz, melyre az ülöhelyeket kizárólag a hölgyek számára tartják fenn. Este lampionos és fáklyás menet fogja bejárni az utcákat, a házak ablakainak illuminálására pedig a polgármester fogja felhívni a közönséget. A fáklyásmenet alkalmából a vármegyeháza, vagy a városháza erkélyéről egy ünnepi szónok méltatni fogja a nagy nap dicsőségét. Az ünnepek befejezésül nagy társasvácsora lesz a városi színházban, melyen a polgárok pártkülönbség nélkül, valamint a honleányok is résztvesznek. Az imponánsnak ígérkező ünnepélyek részletes kidolgozása a rendező-bizottság dolga, mely erre nézve ma este tart gyűlést. A részletes műsort a jövő számunkban fogjuk olvasóinkkal közölni.

— **Bolti tűz.** **Altmann Samu** Széchenyi-téri férfiruhakereskedő boltjában tűz ütött ki folyó hó 7-én délután 3 órakor. A bolt-helyiséggel szomszédos ruharaktárban főlhamlított tüzes hamutól keletkezett a veszedelem, melyet a Széchenyi-téren őrt álló rendőr ideje korán észre vett és elejét vette a további bajnak. A tüzet a vármegye kútjánál vizet merítő eselések oltották el.

— **Átalakítási munkálatok a városi színházban.** Többször szóvá tettük már lapunk hasábjain azt a mi szerébb állapotot, mely a városi színháznál uralkodik. A mi „új“ színházunknak annyi a hiányossága, hogy azt megszüntetni csak egy gyökeres átalakítási és javítási munkálattal lehetne. De az általunk már régebben felsorolt hiányok között volt egy olyan is, mely haladéktalan orvoslást igényelt. Ugyanis, mikor a felvonások elején a függőnyt felhúzták: a színpaddal összefüggő folyosókról oly penetráns szag áradt a nézőtérnek különösen első széksoraira, mely az ottmaradást teljesen lehetetlenné tette. A színház sok annyi más hiánya mellett ennek a tarthatatlan állapotnak megszüntetését hangsúlyozta legtöbbször a **Zemplén** is, mert úgy voltunk meggyőződve, hogy ezen hiány legelső sorban az, melynek megváltoztatása semmi halasztást nem tűr. Annál nagyobb örömmel vesszük tehát tudomásul, hogy végre a város gondoskodása kiterjedt erre a dologra is s illetékes helyen elhatározták, hogy ezt a slendriánuságot egy gyökeres átalakítási munkálattal szüntetik meg. A város polgármestere pályázatot irt ki ugyanis a munkálatokra s így alapos a remény, hogy a rendetlen állapotok már a közel jövőben megváltoznak. Az erre vonatkozó hirdetmény lapunk hirdetési oldalán olvasható.

— **Vonat-elgázolás.** Borzalmas szerencsétlenség érte folyó hó 8-án délután **Salap** András kisbárai lakost. A gyártelepi állomásról délután 1 óra 24 perckor induló 8702. számú személyvonat a 30-31. szelvény között, a 293. számú órház közelében elgázolta és testét a felismerhetetlenségig összeroncsolta. A vonat kezei törzsét tette szelvék és feje, testétől elválva, néhány méternyire hevert a sínek között. A szerencsétlen véget ért ember — mint azt szemtanúk igazolják — ittas állapotban került a sínparra és már a személyvonatot megelőzőleg, mikor a tehervonat robogott arra, gyanus viseletet tanusított, amiből azt következtetik, hogy öngyilkossági szándékkal járt a sínek között. A vonat-elgázolásról **Hegedűs 293.** számú vasúti őr értesítette a gyártelepi állomás előjáróját, **Schwarcz Bernátot**, aki **Schön Hugó** dr. pályaeorvosnak és a rendőrkapitányságnak hozta tudomására a szerencsétlenséget. — A helyszínen nemsokára **Móré Gyula** h. rendőrkapitány és a pályaeorvos jelent meg, akik a helyszínen megejtették a vizsgálatot. Az elgázolt ember testrészeit összeszedték és beszállították a köztemető halottas kamarájába. **Salap** András néhen kívül négy gyermeket hagyott hátra.

— **Uj állatösszeírás.** A földművelésügyi miniszter új állatösszeírást rendelt el, amelyet az idei tavaszon fognak végrehajtani. Nálunk Ujhelyben az állatösszeírásnak március hó végeig kell befejezve lenni. Az új állatszámolás azért vált szükségessé, hogy a takarmányhiányban állatállományunkra gyakorolt hatásait lehesen kipróbálni. — Az állatösszeírás-hoz szükséges nyomtatványok nyomdánkban szerezhetők be.

— **Egy rejtélyes lövés.** **Mücke József** helybeli kesztyűst kellemetlen meglepetés érte folyó hó 6-án éjjel. A kesztyűs mostanában nagyobb elfoglaltsága miatt a bolt-helyiséggel szomszédos udvari szobában lakik és ott is hál. Az említett éjjel szokatlan neszre ébredt föl családja. Rövid megfigyelés után nyomára jöttek annak, hogy a zörgés az udvarra szolgáló ablak felől történt. **Mücke** kesztyűs nyomban megnyitotta az ablakokat és kihajolt rajta, hogy az éjjeli látogatót onnan elzavarja. E közben váratlan meglepetés érte, amely kevésbé mult, hogy életveszélyei nem járt. Egy lövés dördült el, mely szerencsére nem talált. A nagy sötétben csak egy magas férfi alak volt kivehető, akinek arcát fölismerni nem lehetett, csupán hosszú, prémgalléros kabátja tűnt föl a kesztyűsnek, aki a lövés után az utcára sietett és rendőri segítségért folyamodott. Mire azonban a helyszínére érkeztek, az ismeretlen ember eltűnt. A rendőrség most nyomozza a lövöldöző látogatót.

— **Rendőrség helyett esendőrség.** Megirtuk már egy ízben, hogy a rendőrkapitány a közrend és közbiztonság sikeresebb megővése érdekében tervbe vette rendőrség helyett esendőrség alkalmazását. A rendőrkapitány most e tárgyban előterjesztést adott be a város képviselőtestületéhez, melyben a többek között fölemlíti, hogy csak a esendőrség alkalmazásával véli elérni a személy- és vagyonbiztonság javítását, nagyobb rendfentartó közegek tekintélyének emelését. Közlebb — írja végül előterjesztésében — a városok közül Szatmár, Ungvár és Munkács városok cserélik fel a rendőrséget esendőrséggel. Ezek közül Munkács az átalakulás már annyira előhaladt, hogy a esendőrség már a folyó év május hó 1-étől megkezdte működését és a mi szintén igen lényeges, a esendőrség nem fog többet nyeres, a esendőrség helyét a esendőrség helyére váltják, a mieinkkel csak

nem azonosak. Sátoraljauj hely is határszéli vármegyében van s a bevándorlás ellenőrzése s a közrend javítása s a törvények és szabályok előirt végrehajtása époly kívánatos nálunk is, mint ottan. Az életre való eszmének nálunk is sok a híve és így remélhető, hogy a terv előbb-utóbb meg fog valósulni.

— **Kézrekerült rablógylkos asszony.** Krompachon a minap egy öreg embert meggyilkoltak és kiraboltak. A rablógylkosságot egy asszony követte el, aki aztán megszökött és a községekben bujkált. A esendőrség heteken át valóságos hajtóvadászatot rendezett ellene, de a furfangos nő többször kisklott az őrsjáratok kezéből. Tegnapelőtt végre értesítést kapott a esendőrség, hogy a keresett nő Tatabányán rejtőzik. Azonnal oda-sietett 3 esendőrség és a rablógylkóst, névszerint **Pivovárnyik Mária**t megtalálta egy pajtában, ahol részegségét aludta ki. Megkötözve szállították a járásbírószághoz fogházába. Ez a rablógylkos nő valaha városunkban is tartózkodott és innen rosz viselete és csavargása miatt kitiltatott.

— **Vadász hírek.** A földművelésügyi m. kir. miniszter **Matolai Etele** mint a sátoraljauj helyi vadásztársulat elnöke közbenjárása folytán a társulat részére 15 pár foglyot; 8 fácánykut és 2 fácánkakat tenyésztési célokra díjmentesen rendelkezésre bocsátott. Ez alkalommal szükségesnek látjuk megemlíteni, hogy a Flaubert-puskások szabad barangolása ellen, valamint kóborló ebek s egyéb kártékony állatok ellen egyuttal szigorú intézkedések történtek. — A sátoraljauj helyi vadásztársulat e napokban közgyűlést tart a következő tárgyszorozattal: elnöki jelentés a lefolyt vadászati év nevezetes eseményeiről, a most érkezett foglyok s fácánok hol történt kibocsátása, a pénztár megvizsgálására kiküldött bizottság jelentése s pénztárnoknak felmentvény megadása s egyéb indítványok.

— **A „tokaj-hegyaljai cognacgyár részvénytárs.“ közgyűlése.** A felszámolás alatt álló „Tokaj-hegyaljai cognacgyár részvénytársaság“ f. hó 26-án d. e. 10 órakor a városháza tanácsstermben közgyűlést tart, melyben a felszámoló bizottság jelentést tesz a felszámolás eredményéről és befejezéséről. A közgyűlés második tárgya a cég törlése iránti intézkedés.

— **Az ügyvédjelöltek joggyakorlatáról.** Az ügyvédjelölteknek, mielőtt az ügyvédi vizsgát letehetnék, három évi joggyakorlatot kell végezni. Ezt a joggyakorlatot úgy igazolják, hogy az ügyvédi kamarák nyilvántartásba vesznek minden jelöltet. Megtörtént azonban, hogy az ügyvédjelölteket bizonyos állásokba megválasztották, amelyek gyakorlatul be nem számíthatók, de nem töröltették magukat a nyilvántartásból. Ennek orvoslására két miniszteri rendelet adatott ki. Az elsőben arra utasítja a miniszter az ügyvédi kamarákat, hogy a nyilvántartás lajstromából hivatalból töröljék azokat, kik közigazgatási hivatalokat választás utján töltönek be. A második — s egyuttal a jelen — miniszteri rendelet ezt kiterjeszti mindazon esetekre, midőn valamely kamarailag bejegyzett ügyvédjelölt választás utján alkalmaztatik valamely, az ügyvédjelölti minőséggel össze nem férő állásra.

— **Szomoru hír a váltókról.** A váltók lovagjainak, kik e sok pénzintézetes városban épen nincsenek kevesen, szomoru ujságot mond ez a hír. Az osztrák-magyar bank kezdeményezésére az ország összes pénzintézetei legközelebb egyöntetűleg megállapodnak, hogy a váltók rendezése a jövőben ezután mindig a lejárat napon eszközözendő, mert ennek elmulasztásával a váltó azonnal megóvatolattik. Eddig ugyanis legtöbb helyen a harmadik napon is rendezhetők voltak a váltók, de ez a gőgös osztrák-magyar bank szerint ab-uzus. Így meg fog szünni a kíméleti idő és

a közjegyzők öröme megsokasodnak a váltóóvások.

— **Az átmeneti kabát.** Első ur: Alighogy kisért a nap, máris előkerültek a se téli, se tavaszi felöltők. Különösen a vegyes politikai érzelmű urak tüntetnek vele.

Második ur: Hja, ennek is, mint ma mindennek, politikai oka van. Tetszik tudni, most nagyon divatos az átmeneti kabát.

Első ur: Es az átmeneti adósság?
Második ur: Olyan nincs. Az állandó.

— **Tömeges magszállítás az államnak.** **Makfalvy Géza** földművelésügyi államtitkár, **Sierbán János** kir. jószágigazgató kíséretében e napokban meglátogatta **Mauthner** Ödön es. és kir. udvari magkereskedésének Budapest, Rottenbiller-utca 33. szám alatt lévő központi telepét és az állam részére nagyobb megrendelést tett lóhere és lucerna magból. Ez alkalommal nagy érdeklődéssel megtekintette az egész telepet, hol most a tavasz idején 140 főből álló személyzet bonyolítja le a mag szétküldésének nagy munkáját.

IRODALOM.

Ingó-ringó rózsabimbó . . .

Ingó-ringó rózsabimbó
Ide-oda hajladoz,
Szőke kislány, esalfa kislány,
Mért csalogatsz magadhoz?
Hasztalan a kacsintásod,
Nem igaz meg szép szemed;
Ha egy volnál a világon,
Akkor se kén szerelmed.

Sok rabja volt szépségednek,
Sokan jártak utánad;
Be sok legényt, szegény legényt
Ver miattad a bánat!
Egytől-egyig mind megcsaltad,
Othgyatad a faképnél;
Szőke kislány, esalfa kislány,
Nékem sose kellenél.

Szendrói Holoznyay Cyrill.

Az Élet a régi jó Képes Családi Lapok, az új évben gyökeresen átalakítva, új kontószében e rövid idő alatt is nemcsak régi híveinek igényeit elégíti ki fokozott mérvben, de széles körben is általános elismerésre tett szert. Az Élet hasábjait a legnevesebb magyar írók és költők keresik föl munkáikkal, a politikai, a társadalmi, művészeti, gazdasági élet aktuális eseményei könnyed, szórakoztató modorban megírva és ilusztrálva jelennek meg hétről-hétre. E sokoldalúság és fényes kiállítás dacára is Az Élet a legolcsóbb magyar hetilap, előfizetési díja negyedévre csak 3 korona lévén. Az Élet e heti száma is páratlan bő tartalom. Közli annak a 16 államférfiúnak képét, kiket a király magához rendelt. Az aktuális események közül képekben bemutatja a Mukden körüli harcokat, az Operában rendezett élő sakkjátékok stb. Irodalmi részében elbeszélések, tárcák, költemények mellett **Beniczky Bajza** Lenke regényét, gazdag közigazgatási, színházi, divat rovatokat találunk. Az Élet az érdeklődőknek szívesen küld mutatványszámot, kiadóhivatala révén. (Budapest, Muzeum-körút 7. sz.)

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETE.

Lapunk nagyon tisztelt tudósított felkérjük, hogy a vidéken lefolyó március 15-iki ünnepekről lapunk címére lehetőleg közvetlenül az ünnep lefolyása után tudósításokat küldeni sziveskedjenek.

Kiadótulajdonos: **Éhler Gyula.**

VÈGE

1